

Kaj Kallsberg, kommunulækni í Havn: Til Grønlands at virka sum økislækni

Í Grønlandi er heilsuverkið ikki skipað á sama hátt sum í Føroyum. Har eru økislæknar í staðin fyri kommunulæknar og tað merkir, at kommunulæknin eisini virkar sum sjúkrahúslækni

Kaj Kallsberg hevur verið kommunulækni í Havn í nógv ár. Kommunulæknar hava rætt til farloyvi trýggjar mánaðir 5. hvørt ár. Tað er í hesum sambandi at Kaj Kallsberg hevur søkt um farloyvi, og fer til Grønlands at arbeiða.

- Eg havi roynt at gjørt brúk av hesum rætti, við eitt nú at kunna meg um, hvussu læknar arbeiða aðrastaðni. Soleiðis var eg í USA í 1987 og kunnaði meg um heilsuverkið har, sigur Kaj Kallsberg.

- Hesaferð gongur leiðin til Frederikshåb í Grønlandi, har eg skal virka sum økislækni frá 1. juli til 1. oktober í ár, sigur Kaj Kallsberg.

Í Frederikshåb eru tveir læknar til 2500 fólk, og har er lítið sjúkrahús við 18 seingjarplássum, sum hoyrir til arbeiðið hjá økislæknaum, umframt at læknin hevur vanliga viðtalu, á sama hátt sum kommunulæknar í Føroyum.

- Munurin er bert, at økislæknin eisini arbeiðir á sjúkrahúsinum í Grønlandi, sigur Kaj Kallsberg.

Kaj Kallsberg sigur annars, at tað er umráðandi í slíkum starvi sum hansara, at fólk fara burtur av og á, fyri at fáa nýggj hugskot og fyri at kunna seg um, hvussu aðrir læknar loysa tey mál, sum fylgja við slíkum arbeiði.

Meðan Kaj Kallsberg er í Grønlandi, virkar Jenis av Rana, sjúkrahúslækni, sum kommunulækni í hansara stað. Jenis av Rana er eisini útbúgvinn kommunulækni.

Dagný

Kaj Kallsberg, kommunulækni í Havn: - Tað er umráðandi í okkara arbeiði, at vit fara burtur og kunna okkum um, hvussu læknar arbeiða aðrastaðni

Framhald av sðu 7

eisini ein partur av munnarættindunum. Við at ignora hetta sleppa vit eisini øllum hesum fólki fullkomiliga upp á fjall, og teirra einasti útvegur er at flyta.

Í fyrsta umfari mást tú tryggja fólk eitt tilveru-grundarlæg. Fólk rýma nærsagt í panikki. Tey, sum eru komn so langt út í rullandi grundarlægnum hjá arbeiðsloysisskipanini, síggja, at tey skjótt fella úr skipanini, og at tey tí ikki megna at breyðføða seg. Tey sleppa sær tí burtur, meðan tíð er.

Uppsporing til arbeiðsleys

-Men hvaðani skulu pengarnir til tey arbeiðsleysu koma frá?

-Í eini neyðrættarstöðu,

sum samfelagið er í, ber ikki til, at summir bólkir í samfelagnum t.d. liggja og hjúkla um eina pensiónsuppsparing. Vit tosa um nakrar milliónir um árið, sum høvdu komið væl við.

Men so er tað aftur hetta við solidaritetinum. Vit eru so uppløskandi við, at solidaritetur tað er nakað um, at danir skulu gjalda. Tað er upp á tíðina, at vit sjálvi, sum bógva í hesum landi, vísa størri solidaritet. At tey, sum hava ráðini, í størri mun eru við til at gjalda. Og her er pensiónsuppsparing ein av møguleikunum.

-Men stæðgar tú frá-flytingini við at koyra fleiri pengar í ALS?

-Tað einasta, sum er vist í løtuni, er, at kassin

er um at vera tómur. Vit koyra á einum rullandi grundarlæg í eini avmarkaðari tíð, og mong av teimum, sum komu inn frá byrjan, fara skjótt út aftur úr skipanini.

Holið má tættast

Har mást tú onkursvegna tetta holið. Sum stóðan er í dag ber ikki at koyra víðari undir teimum fortreytunum. Stóðan er heilt serlig, av tí at tað hevur gingið longri tíð at fáa skútuna uppafur búskaparlaga. Vit mugu tí hjálpa teimum fólki, sum eru farin út á eitt síðuspor, í longri tíð enn hesi tvey árin og fara burtur frá tí rullandi grundarlægnum.

Og tað vil siga, at vit mugu fáa teir pengar til vega, sum hetta krevur. Nakað kunnu vit fáa

innanlendis, sum eg longu hava víst á, og nakað mugu vit fáa í samráðingum við danir. Tað kann vera, at talan er um nakað væl av pengum, men samanborið við tað, sum er koyrt í bankarnar, er tað ikki tað stóra.

-Gera vit hetta, leggur Jógvan Mørkøre afturat, so varðveita vit eisini fólk í landinum. Og tað má vera tað, sum er mest umráðandi. Eg síggi tað í hvussu er sum meira umráðandi enn at bjarga nøkrum bankum. Tí tað er nettup hetta fólk, sum vit nú missa, ið skal vera við til at fáa landið á aftur fótur.

Samráðingar við danir um ALS og flytingina

Jógvan Mørkøre heldur tí,

SPIRA mýggjabita- DREPARIN

úr Italia heldur eitt uml. 60 m² stórt rúm frítt fyri: Mýggjabitar - Fuktdýr - Grindalokkar - Blaðlús og onnur smákykt.

2 SPIRA-apparat
halda rúmlit

FLUGUFRÍTT

BÍLIGT
& LÆTT

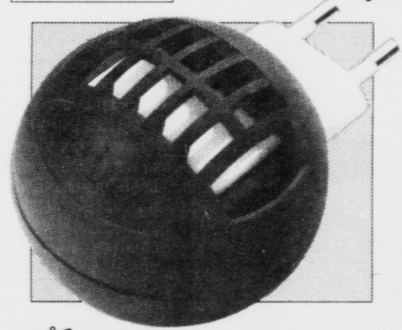
Set apparatið
í kontaktina
- legg eina
tablett í - og
tað er virkið
í 8 tímar.

SPIRA-apparat
v/ 20 tablettum

BERT 48,-

Eskja við 20
tablettum

BERT 30,-

Bileggjarsæðil at senda til
SCANDITALIA - Box 1072 - 110 Tórshavn

Vinarligast send við postkravi:

___ SPIRA-apparat v/ 20 tablettum
á kr. 48,- kr. _____

___ Pakkar SPIRA-tablettir / 20 stk.
á kr. 30,- kr. _____

Navn: _____

Bústaður: _____

Bygd/Býur: _____ Tlf.: _____

at neyðugt verður at taka upp nýggjar samráðingar við danir sum skjótast, og at spurningurin um arbeiðsloysið og fráflytingina eigur at vera fremst á skránni. -Eg haldi sjálvur, at hesir spurningar eru nógv týðningarmiklari at taka upp við sjálvan forsætisráðharran, Poul Nyrup Rasmussen, enn spurningurin at bjarga bankunum á sinni var tað.

Danir mugu fáast til at skilja ella viðganga, sigur samfagsfrøðingurin víðari, at tað, sum hendi í sambandi við bankabjarganina á sinni, í veruleikanum var at sleppa færoyingum upp á fjall - fyri at bjarga einum donskum

banka.

-Vit hava so sanniliga stóra ábyrgd av stóðuni, og tað eru vit sjálvi, sum mugu standa fyri upp-takinum, men tað broytir einki við tann veruleika, at danir í mongum førum hava borið seg ábyrgdarleyst at móti færoyingum, síðani Sjóvinnubankin varð bjargaður. Tann samráðing, sum fór fram í oktober 1992, sømdi seg ikki javnbjóðis pørtum innan fyri ein felagsskap sigur Jógvan Mørkøre, ið annars heldur, at tað hevði ikki verið annað enn rímiligt, at danski forsætisráðharrin tók av avbjóðingini at vitja Føroyar.

jan